

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/205/2018
Identifikačné číslo spisu:	1112217197
Dátum vydania rozhodnutia:	07.12.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1112217197.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Mgr. Dušana Čima a sudcov JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého v spore žalobcu Mgr. A. V., trvale bytom v A., Y. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s.r.o. so sídlom v Bratislave - mestskej časti Nové Mesto, Vajnorská 21A, IČO 46 759 875, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Národná rada Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie Alexandra Dubčeka 1, o 113.362,58 €, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/114/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2018 sp. zn. 2Co/127/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 12. novembra 2015 č. k. 7C/114/2012-239 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (po čiastočnom späťvzatí žaloby v časti týkajúcej sa nemajetkovej ujmy v sume 30.000 €, ohľadne ktorej bolo aj konanie zastavené) domáhal zaplattenia sumy 113.362,58 € z titulu náhrady škody vzniknutej v dôsledku nezákonných rozhodnutí vlády Slovenskej republiky (ďalej tiež len „vláda“) a Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej tiež len „národná rada“ alebo „parlament“), ktorými bol odvolaný z funkcie predsedu Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „telekomunikačný úrad“).

2. Súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že žaloba nie je dôvodná, keď v konaní neboli preukázané základné zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“ alebo „zákon č. 514“). Rozhodnutie (resp. rozhodnutia) považované žalobcom za nezákonné neboli zrušené, resp. zmenené príslušným orgánom pre nezákonnosť, teda pre rozpor s objektívnym právom. Nestotožnil sa (prvoinštančný súd) s

názorom žalobcu, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, v ktorom sa nevyžaduje splnenie podmienky pre priznanie uplatneného nároku v podobe zrušenia nezákonného rozhodnutia príslušným orgánom (z ustanovenia § 6 ods. 2 zodpovednostného zákona ani z odseku 3 rovnakého ustanovenia nevyplýva, že zrušenie nezákonného rozhodnutia sa na uplatnenie predmetného nároku nevyžaduje). So žalobcom sa nestotožnil ani v názore, že zrušenie nezákonného rozhodnutia nie je možné dosiahnuť prostredníctvom právnych prostriedkov, ktoré ustanovuje náš právny poriadok, o čom svedčí tak rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“) zo 17. marca 2015 sp. zn. III. ÚS 571/2014 (nevymenovanie sudcov ústavného súdu prezidentom), ako aj jeho ďalšie rozhodnutie zo 14. októbra 2009 sp. zn. I. ÚS 288/2009, ktorým ústavný súd odmietol (ako zjavne neopodstatnenú) sťažnosť žalobcu pre porušenie jeho ústavných práv. Poukázal aj na možnosti žalobcu, ktoré mu vyplývajú z ustanovenia článku 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „ústava“), podľa ktorého ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa ods. 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Teda napriek skutočnosti, že ústavný súd nemôže protiprávne konanie nejakého subjektu nahradiť svojím konaním a rozhodnutím, je oprávnený protiprávne rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zrušiť. Bez ohľadu na skutočnosť, či nejaký orgán pri vydávaní rozhodnutia prekročil svoju právomoc, z obsahu a účelu zákona č. 514 vyplýva, že súd rozhodujúci o náhrade škody má pri svojom rozhodnutí vychádzať už z daných podkladov (napr. z rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, rozhodnutia o zrušení alebo zmene iného rozhodnutia pre nezákonnosť a pod.), tieto podklady posúdiť a vyhodnotiť, či je nárok na náhradu škody daný. V konaní o náhradu škody v zmysle zodpovednostného zákona nemožno posudzovať, či iný orgán pri vydávaní rozhodnutia prekročil alebo neprekročil svoju právomoc a v občianskom súdnom konaní tak hodnotiť správnosť postupu akéhokoľvek orgánu, ktorého nesprávne konanie môže zakladať nárok na náhradu škody. Súd prvej inštancie tiež poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 8/1997, v ktorom ústavný súd (okrem iného) konštatoval, že „je oprávnený preskúmať konanie každého subjektu, ktorý svojím konaním môže porušiť ústavné právo iného subjektu a v tomto smere ho aj posúdiť, nemôže však jeho prípadné konanie nahradiť svojím konaním, resp. rozhodnutím.“

3. Napokon sa súd prvej inštancie nestotožnil ani s tým názorom žalobcu, že žalovaná (presnejšie národná rada reprezentujúca v konaní štát ako orgán verejnej moci) prekročila svoju právomoc, keď ho odvolala z funkcie predsedu telekomunikačného úradu z dôvodov presahujúcich rámec ustanovenia § 7 ods. 10 zákona č. 610/2003 Z. z. V tomto smere dospel k záveru, že parlament je orgánom oprávneným odvolať predsedu úradu. Ak by aj odvolal žalobcu na podklade „nezákonných“ dôvodov, nešlo by o prekročenie jeho právomoci, ale o nezákonnosť jeho rozhodnutia, avšak za predpokladu, že by nezákonnosť bola konštatovaná príslušným orgánom, čo sa ale v tejto veci nestalo; pričom nezákonnosť rozhodnutia (t. j. posudzovanie dôvodov odvolania žalobcu z funkcie) nie je možné zisťovať (posudzovať) v prejednávanej veci.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 18. apríla 2018 sp. zn. 2Co/127/2016 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, je vecne správne, keď súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Neporušil právo na spravodlivý proces, jeho rozhodnutie nie je zmätočné a nepreskúmateľné a náležite posúdil tiež predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle zodpovednostného zákona.

5. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa (okrem iného) podrobne zaoberal výkladom ustanovenia 6 ods. 4 zákona č. 514 a dospel k záveru, že výnimka zo všeobecnej zásady skoršieho vyslovenia (konštatovania) nezákonnosti rozhodnutia, ktorá z toho ustanovenia vyplýva, predpokladá vydanie ničotného (nulitného) rozhodnutia, teda takého, ktoré je vydané nad rámec právomoci určitého orgánu (na vydanie ktorého určitý orgán nie je oprávnený, čiže naň nemá právomoc). V prejednávanej veci ale o taký prípad nešlo, keď právomoc odvolať predsedu telekomunikačného úradu bola zverená práve národnej rade (§ 7 ods. 2

zákona č. 610/2003 Z. z.) a uplatnenie právomoci tu nemožno vyhodnotiť ako jej prekročenie. Rozhodnutie národnej rady o odvolaní žalobcu z funkcie predsedu telekomunikačného úradu okrem toho ani nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť a nebol splnený predpoklad pre priznanie uplatneného nároku.

6. Námietku žalobcu spočívajúcu v tom, že nemal účinné právne prostriedky, ktorými by sa mohol domôcť zrušenia alebo zmeny nezákonného rozhodnutia národnej rady o jeho odvolaní, považoval za nedôvodnú, keď podľa ustanovenia § 7 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku, teda zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného do 30. júna 2016 vrátane, t. j. aj v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie) bolo (okrem iného) preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci (za splnenia ďalších zákonných predpokladov) zverené do právomoci súdov.

7. Odvolací súd tiež poukázal na článok 46 ods. 1 ústavy a uviedol, že žalobca sa mohol preskúmania zákonnosti rozhodnutia národnej rady o svojom odvolaní domáhať, pokiaľ zákonnosť rozhodnutia nebol oprávnený preskúmať iný orgán, aj na súde žalobou o vyslovenie neplatnosti odvolania z funkcie.

8. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu 113.362,58 € a vyslovil, že má nárok na náhradu trov konania alebo aby rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil (bez ďalšieho ?) a „žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania“.

9. Dovolanie odôvodnil tým, že súd mu nesprávnym postupom znemožnil uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 ods. 1 písm. f/ Civilného sporového poriadku, t. j. zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i viacerých ďalších zákonov, ďalej tiež len „C. s. p.“), ako aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

10. Nižším súdom vytýkal predovšetkým nesprávne právne posúdenie veci, najmä v otázke prekročenia právomoci žalovanou (i tu rozumej národnou radou konajúcou za štát). Trval na tom, že parlament rozhodnutím o jeho odvolaní z funkcie predsedu telekomunikačného úradu jednoznačne prekročil zákonom určený rozsah svojej právomoci, keď na základe vlastnej úvahy rozšíril dôvody na odvolanie predsedu tejto inštitúcie nad rámec ustanovený v § 7 ods. 10 zákona č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (účinného v čase jeho odvolania, t. j. 4. decembra 2008).

11. So zreteľom na prekročenie právomoci národnej rady jej konanie treba považovať za svojvoľné a na uplatnenie nároku na náhradu škody preto nebolo treba zrušenie alebo zmenu nezákonného rozhodnutia príslušným orgánom (pre nezákonnosť). Prekročenie právomoci orgánom verejnej moci spočívalo v tom, že žalobca bol z funkcie predsedu telekomunikačného úradu odvolaný z iných dôvodov, než ktoré vyplývajú z ustanovenia § 7 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách. Toto prekročenie právomoci je dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý zakladá výnimku podľa ustanovenia § 6 ods. 4 zodpovednostného zákona.

12. Za právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviseli rozhodnutia nižších súdov a ktorá (podľa neho) v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, považoval to, či odvolanie z funkcie predsedu telekomunikačného úradu SR z dôvodov, ktoré zákon o elektronických komunikáciách nepozná, je (alebo nie je) prekročením právomoci národnej rady. Pokiaľ ju nižšie sudy posúdili tak, že žalovaná neprekročila svoju právomoc, ide o záver právne neudržateľný, popierajúci základné zásady právneho štátu a takýto výklad je zvrhlý. Zotrval na argumentácii, že podľa právneho poriadku Slovenskej republiky (poukazujúc pritom najmä na § 126 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších zmien a doplnení) ani objektívne nemohol splniť podmienku spočívajúcu v „získaní“ rozhodnutia, ktorým by súd alebo iný štátny orgán zmenil alebo zrušil rozhodnutie parlamentu pre jeho nezákonnosť. Za tejto situácie by požadovanie takéhoto

rozhodnutia ako podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody predstavovalo porušenie jeho ústavného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), ako aj práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa článku 46 ods. 3 ústavy. Skutočnosť, že ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 288/2009 zo 14. októbra 2009 jeho sťažnosť pre porušenie ústavných práv odmietol ako zjavne neopodstatnenú nie je dôkazom, že právny poriadok SR žalobcovi neposkytol (správne zrejme „poskytol“ - pozn. najvyššieho súdu) právne prostriedky na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia, ktoré on považoval za nezákonné (napr. už vyššie zmieňované rozhodnutie ústavného súdu v jeho veci sp. zn. III. ÚS 571/2014). So zreteľom na znenie § 7 ods. 2 O. s. p. a s poukazom na článok 46 ods. 1 ústavy zdôraznil, že ak právny poriadok neurčuje orgán, ktorý má poskytnúť ochranu subjektívnych práv, je týmto orgánom súd, čo možno vyvodíť aj z rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 22C/104/2000 (vec týkajúca sa odvolania z funkcie podpredsedu najvyššieho súdu).

13. Nastolil preto i právnu otázku, či mal k dispozícii účinné právne prostriedky, ktorými by sa mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia žalovaného o jeho odvolaní z funkcie predsedu telekomunikačného úradu. Riešenie prijaté nižšími súdmi považoval za nesprávne, keď zákon o štátnej službe (č. 312/2001 Z. z.) výslovne vylučoval takúto možnosť a v rámci správneho súdnictva sa taktiež nemohol obrátiť na súd podľa § 244 až 250k O. s. p. ani podľa § 250v O. s. p. (v rámci konania a ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej moci). Napokon zrušenie či zmenu rozhodnutia národnej rady o jeho odvolaní z funkcie nemohol dosiahnuť ani prostredníctvom žaloby v zmysle § 7 ods. 2 o. s. p., keď súdy nie sú povolané meniť alebo rušiť rozhodnutia národnej rady tak, ako to vyžaduje zákon č. 514 (ako predpoklad vzniku tohto nároku). Táto právna otázka má podľa neho rovnako zásadný právny význam a v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Nižšie súdy v tomto smere ignorovali celý rad argumentov žalobcu a vôbec sa s nimi nevysporiadali. V tejto súvislosti napokon nastolil aj ďalšiu právnu otázku (i tu vyvodzujúc z nej prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) a síce, či je v právomoci všeobecných súdov rušiť, meniť, či určovať neplatnosť rozhodnutí národnej rady pri výkone jeho kreačnej právomoci z dôvodu ich nezákonnosti.

14. Poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej vnútroštátny prostriedok nápravy musí byť dostupný a sťažovateľovi musí poskytnúť dostatočnú nádej na úspech (Akdivaris and others v. Turecko, rozsudok zo 16. septembra 1996), ako aj na § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR a o konaní pred ním (v znení neskorších zmien a doplnení), v zmysle ktorého sťažnosť fyzických a právnických osôb nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje podľa osobitných predpisov. Ústavný súd bez akýchkoľvek pochybností akceptoval skutočnosť, že nemal (ako žalobca) v tomto prípade k dispozícii opravné prostriedky, ktoré mu zákon poskytuje na účinnú ochranu jeho základných práv a slobôd. V tejto súvislosti uviedol niektoré prípady iných funkcionárov odvolaných z funkcie národnou radou (II. ÚS 576/2012 z 13. decembra 2012 - odvolanie generálnej riaditeľky RTVS a I. ÚS 238/2004 z 31. mája 2005 - o zániku funkcie predsedu a podpredsedov NKÚ) a bližšie sa venoval i rozhodnutiu najvyššieho súdu z 28. novembra 2007 sp. zn. 5Cdo/84/2007 (ktoré sa týkalo odvolania podpredsedu najvyššieho súdu pred skončením jeho riadneho funkčného obdobia).

15. Skutočnosť, že žalobca nemal buď žiadne alebo len neúčinné právne prostriedky, t. j. také, ktoré nie sú spôsobilé zabezpečiť vydanie rozhodnutia, ktoré zruší alebo zmení rozhodnutie parlamentu o odvolaní žalobcu z funkcie predsedu telekomunikačného úradu z dôvodu jeho nezákonnosti (ktorým mu bola spôsobená škoda), zakladá výnimku podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514 (t. j. možnosť uplatnenia nároku bez predchádzajúceho zrušenia rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda). Dovolateľ poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2159/2011, v ktorom ústavný súd prelamuje zásadu, že nárok na náhradu škody môže byť priznaný len a výlučne na základe rozhodnutia, ktorým sa ruší alebo mení (nezákonné) rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda.

16. Podľa dovolateľa rozsiahlo polemizujúceho s odôvodneniami rozsudkov oboch nižších súdov; uvádzajúceho tiež teoretické úvahy a citácie diel významných autorov mnohých publikácií, ktoré obsahujú výklad termínov právomoci, jej rozsah a rozhodnutia ústavného súdu (I. ÚS 3/1998, IV. ÚS 74/2013) a rozoberajúceho princíp právnej istoty (Pl. ÚS 36/1995) porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.) spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí (§ 157 ods. 2 O. s. p.), keď rozhodnutia nižších súdov sú nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a nepresvedčivé. Súd sa totiž nevysporiadali so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie veci (z dôvodov už uvedených vyššie) a predovšetkým s právnymi otázkami zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie vo veci a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené. Ignorovali jeho argumenty v tak zásadnej miere, že týmto nesprávnym postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko nezohľadnili :

- že (ako štátny zamestnanec) nemohol proti rozhodnutiu (ktorým bola spôsobená škoda) uplatniť opravný prostriedok podľa § 137 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe (odvolanie) a nemohol sa obrátiť na súd so žalobou podľa § 244 až 250k O. s. p.;
- že nemohol postupovať ani podľa § 250a O. s. p.;
- neexistenciu iného právneho prostriedku, prostredníctvom ktorého by sa mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia žalovanej,
- skutočnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z., t. j. prípustnosť ústavnej sťažnosti, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov;
- nedostatok dostupných a účinných vnútroštátnych prostriedkov nápravy rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a primeranú šancu na úspech;
- jeho argumentáciu o postupe v prípade, že nemal k dispozícii žiadne právne prostriedky, ktorými by mohol dosiahnuť zrušenie alebo zmenu nezákonného rozhodnutia, resp. ak tieto prostriedky nie je možné považovať za účinné s poukazom na nález ústavného súdu k výkladu zákona o zodpovednosti za škodu, v ktorom prípade ide o výnimku v zmysle ustanovenia § 6 ods. 4 zákona.

17. Žalovaná navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné, resp. aby toto dovolanie zamietol ako nedôvodné. Uviedla, že konajúce súdy žalobcovi neznemožnili uskutočniť jeho procesné práva a už vôbec nemožno hovoriť o porušení jeho práva na spravodlivý proces. Trvala na tom, že vydaním rozhodnutia (ktoré žalobca považuje za nezákonné) neprekročila svoju právomoc, keď jej kreačná pôsobnosť (vytvárať vlastné orgány, štátne orgány a spolupôsobiť pri tvorbe iných štátnych orgánov) vyplýva zo zákona (§ 7 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení platnom v čase vydania rozhodnutia o odvolaní žalobcu z funkcie predsedu telekomunikačného úradu). Ani prípadná nesprávnosť rozhodnutia vydaného pri výkone právomoci nemôže znamenať prekročenie jej právomoci a treba preto rozlišovať medzi prekročením právomoci a nezákonnosťou rozhodnutia. Zdôraznila, že nezákonnosť jej rozhodnutia nebola konštatovaná žiadnym kompetentným orgánom a navyše vždy (pokiaľ nie je preukázaný opak) treba vychádzať z prezumpcie správnosti rozhodnutia.

18. V danom prípade bolo dovolanie podané v auguste 2018, teda už po nadobudnutí účinnosti súboru právnych predpisov reprezentujúcich rekodifikáciu slovenského civilného procesu (okrem C. s. p., v režime ktorého už rozhodoval aj odvolací súd v tejto veci porovnajte tiež Civilný mimosporový poriadok - zákon č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, Správny súdny poriadok - zákon č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení a zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

19. Aj v zmysle takejto novej procesnej úpravy treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/113/2012,

2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Právo na súdnu ochranu totiž nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

20. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) a to za podmienky jej zastúpenia v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), na ktorom by inak pre zákonom vyžadované vysokoškolské vzdelanie samotného dovolateľa ani nebol, dôvod trvať (§ 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu síce treba považovať za prípustné, nie však za dôvodné a ako také je namieste ho zamietnuť.

21. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C. s. p.

22. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak (o. i.) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písmen f/ citovaného ustanovenia).

23. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

25. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f/ C. s. p. a porušenie svojho práva na spravodlivý proces videl v pochybeniach nižších súdov, spočívajúcich v nedostatočnom odôvodnení ich rozhodnutí a v ich nepreskúmateľnosti. Aj vo vzťahu k tejto vade platí, že tu nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že súd sa dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/73/2017). Pri tomto posúdení treba zohľadniť hlavné znaky, ktoré túto vadu charakterizujú a síce a/ zásah súdu do procesného oprávnenia strany sporu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia; b/ nesprávnosť procesného postupu súdu reprezentujúceho vyššie opísaný zásah a c/ intenzita (miera) zásahu, pri ktorej už možno (treba) hovoriť o porušení (neršepektovaní) práva na spravodlivý proces.

26. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom

a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (tu porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

27. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Skoršia nejednotná a ešte v období účinnosti O. s. p. zjednotená rozhodovacia prax najvyššieho súdu považovala nedostatky v odôvodnení súdneho rozhodnutia za odňatie možnosti konať pred súdom len výnimočne (v tejto súvislosti porovnaj druhú vetu stanoviska občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ďalej tiež len „Zbierka“ ako R 2/2016).

28. Pokiaľ dovolateľ videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí nižších súdov (s poukazom na § 157 ods. 2 O. s. p., účinný inak len v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v tejto konkrétnej veci), jeho dovolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa náležite vysporiadali so všetkými skutočnosťami relevantnými pre posúdenie veci a ich rozhodnutia spĺňajú parametre presvedčivosti, logickej konzistencie argumentácie a tiež objektívnej zrozumiteľnosti odôvodnenia. Nižšie súdy sa vyrovnali v odôvodneniach ich rozhodnutí so všetkými podstatnými skutočnosťami a ich myšlienkový postup je v odôvodneniach rozhodnutí po náležitom zohľadnení vykonaného dokazovania a po vysvetlení právnych záverov, ku ktorým dospeli dostatočne vysvetlený. Skutočnosti, ktoré dovolateľ špecifikoval v bode 16 tohto rozhodnutia (dovolacieho súdu) súvisia so samotným rozhodnutím vo veci a (pominúc to, že sa týkajú uspokojivosti vysvetlenia úvah súdu aj pre stranu v spore neúspešnú a teda nie až tak zriedkavého konfliktu medzi objektívnou uspokojivosťou argumentácie súdu a jej schopnosťou presvedčiť aj toho, kto v spore neuspel) ich nemožno subsumovať pod „postup súdu“ vo vyššie uvedenom zmysle.

29. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že strana sporu sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodneniach rozhodnutí nižších súdov nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný. Súčasťou argumentácie súdu pritom nemusí byť jeho odpoveď na každý jednotlivý argument, pokiaľ pravda nepôjde o špecifický argument majúci relevanciu a vyžadujúci si adekvátnu (taktiež špecifickú odpoveď), dovolateľ v prejednávanej veci však v dovolaní nevysvetlil a preto ani nemohol presvedčiť o tom, žeby niektorý z jeho argumentov (a to taký, na ktorý sa žiadala špecifická odpoveď) ostal - či už súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom - nepovšimnutý.

30. Keďže obsah spisu v predmetnej veci nedáva žiadny podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., dovolací súd považoval dovolanie v tejto časti za procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

31. Nakoľko však dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval primárne aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., teda tvrdiac i nesprávne právne posúdenie veci čo do vyriešenia právnej otázky významnej pre rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolací súd sa zaoberal prípustnosťou dovolania aj z hľadiska tohto procesného ustanovenia.

32. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 C. s. p. pripúšťa dovolanie, je významný obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p. môže byť len otázka právna (buď hmotnoprávnej, ale aj procesnoprávnej povahy), nie skutková otázka. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v

§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p. ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1Cdo/208/2016, 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

33. V prejednávanej veci dovolateľ v dovolaní položil nasledovné právne otázky :

- 1) či žalovaná (rozumej národná rada) pri odvolaní žalobcu z funkcie predsedu telekomunikačného úradu z dôvodov, ktoré zákon o elektronických komunikáciách nepozná, prekročila alebo neprekročila svoju právomoc a či zrušenie alebo zmena nezákonného rozhodnutia bolo podmienkou uplatnenia predmetného nároku (§ 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov);
- 2) či dovolateľ (žalobca) mal k dispozícii účinné právne prostriedky, ktorými by sa mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia žalovaného o jeho odvolaní z funkcie predsedu;
- 3) či je v právomoci všeobecných súdov rušiť, meniť, či určovať neplatnosť rozhodnutí NR SR pri výkone jej kreačnej právomoci z dôvodu ich nezákonnosti a
- 4) či skutočnosť, že žalobca buď nemal žiadne alebo mal len neúčinné právne prostriedky, spôsobilé zabezpečiť zrušenie alebo zmenu nezákonného rozhodnutia zakladá výnimku podľa § 6 ods. 4 citovaného zákona (t. j. možnosť uplatnenia nároku bez predchádzajúceho zrušenia rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda).

34. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. dovolací súd skúmal osobitne u každej zo zhora reprodukováných právnych otázok. Dospel pritom k záveru, že všetky otázky sú síce otázkami právnymi, ktoré tiež majú pre rozhodnutie vo veci význam, u otázok č. 2/), 3) a 4) však (z dôvodov uvedených neskôr) nejde usúdiť na prípustnosť dovolania preto, že tieto už v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu boli riešené (§ 421 ods. 1 písm. b/ a contrario C. s. p.).

35. Predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. boli splnené len pri otázke č. 1), pretože táto otázka okrem jej charakteru ako otázky právnej a závislosti dovolaním napadnutého rozhodnutia aj na jej vyriešení je zároveň takou, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doteraz nebola výslovne riešená. Hoci ústavný súd sa ňou v rámci prejednávania sťažnosti žalobcu zaoberal (ako bude tiež uvedené nižšie), v praxi dovolacieho súdu ešte výslovne riešená nebola.

36. V odpovedi na túto otázku treba predovšetkým uviesť, že možnosť odvolania predsedu telekomunikačného úradu jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 10 č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (v znení účinnom ku dňu odvolania). Právna úprava túto kompetenciu zveruje národnej rade, pričom takúto možnosť má národná rada v prípade, ak úrad neplní úlohy podľa tohto zákona a takýmito (neplnenými úlohami) sú úlohy uvedené v ustanovení § 6 ods. 3 zákona a) vykonáva reguláciu, b) zabezpečuje medzinárodné vzťahy v oblasti elektronických komunikácií na úrovni regulačných orgánov, c) spolupracuje s ministerstvom pri vypracúvaní návrhu národnej tabuľky frekvenčného spektra a vykonáva správu frekvenčného spektra, d) chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb, e) plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátov Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem, f) vydáva všeobecne záväzné právne predpisy v medziach tohto zákona, g) vydáva Vestník Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky, h) zabezpečuje svoje informačné povinnosti voči Národnej rade Slovenskej republiky a Európskej komisii, ktorej oznamuje aj informácie patriace do jeho pôsobnosti, i) určuje úhrady, j) vedie mimosúdne riešenie sporov, k) poskytuje informácie koncovým užívateľom v súvislosti so službami, vykonáva užívateľské prieskumy, zverejňuje ich a využíva ich vo svojej činnosti, l) plní úlohy súvisiace s obmedzením vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na využívanie nehnuteľností na účely zabezpečenia služieb a s obmedzením vlastníckeho práva k hnutelným veciam obmedzením alebo zákazom používania vysielacích telekomunikačných zariadení a okruhov v čase vojny a vojnového stavu, m) vykonáva dohľad a ukladá sankcie a n) vykonáva ďalšie činnosti podľa osobitných predpisov (akým je podľa poznámky č. 7a v zákone napríklad § 68 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii).

37. Pokiaľ dovolateľ trvá na názore, že mohol byť odvolaný iba za neplnenie úloh, ktoré sú uvedené priamo v zákone o elektronických komunikáciách a nie v inom právnom predpise, a že prekročenie právomoci národnej rady spočíva práve v tom, že ho odvolala z funkcie z iných ako zákonných dôvodov uvedených výlučne v zákone o telekomunikačných komunikáciách, dovolací súd sa s jeho názorom nestotožňuje. Z ustanovenia § 7 ods. 10 tohto zákona v spojitosti s jeho § 6 ods. 3 [predovšetkým písm. n)] totiž celkom jednoznačne vyplýva, že úlohy, za neplnenie ktorých môže národná rada odvolať predsedu telekomunikačného úradu, môžu vyplývať aj z iných (osobitných) predpisov, nielen výlučne zo zákona o elektronických komunikáciách (pričom práve len demonštratívny, teda iba príkladný výpočet takýchto osobitných predpisov v príslušnej poznámke za pomoci jediného ustanovenia jediného iného zákona je pomerne jasným svedectvom neochoty zákonodarcu zúžiť si pri výkone svojej kreačnej právomoci manévrovací priestor). Možno preto uzavrieť, že aj v okolnostiach prejednávanej veci uvedené znamená, že napadnutým uznesením zo 4. decembra 2008 nemohla národná rada porušiť ani základné právo sťažovateľa upravené v čl. 36 písm. b) ústavy. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením národnej rady zo 4. decembra 2008 a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 36 písm. b) ústavy; sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (viď uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 288/2009, bod 16). Dovolací súd pritom nemal žiaden dôvod odchyliť sa od právneho názoru ústavného súdu, ktorý vyslovil v práve spomínanom rozhodnutí.

38. Dovolací súd preto dospel k záveru, že národná rada odvolaním žalobcu z funkcie predsedu telekomunikačného úradu z dôvodov presahujúcich tie výslovne uvedené v zákone o elektronických komunikáciách neprekročila svoju právomoc.

39. Pred zodpovedaním otázky č. 2) - existencie účinných právnych prostriedkov, ktorými sa žalobca mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia o jeho odvolaní z funkcie predsedu telekomunikačného úradu, nemožno obísť otázku právomoci súdu v zmysle § 7 ods. 1 a 2 O. s. p. Týmto problémom sa dovolací súd v minulosti už zaoberal vo viacerých rozhodnutiach - tak vo veciach občianskoprávných, ako aj vo veciach správnych.

40. Vo veci vedenej pod sp. zn. 3Cdo/44/2004 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti odvolania z funkcie ústredného riaditeľa Slovenskej televízie proti žalovanej Národnej rade Slovenskej republiky, ako ústavnému orgánu, ktorý ho z tejto funkcie odvolal.

41. Najvyšší súd sa v tomto svojom rozhodnutí najskôr podrobnejšie venoval problematike právomoci súdov rozhodovať v tejto otázke v kontexte ustanovení § 7 ods. 1 a 2, § 103 a § 104 ods. 1 O. s. p. Dospel k záveru, že medzi Predsedníctvom Slovenskej národnej rady ako orgánom oprávneným odvolať ústredného riaditeľa Slovenskej televízie (§ 11 ods. 1 zákona o Slovenskej televízii) a odvolávaným funkcionárom Slovenskej televízie ide o vzťah, ktorý nevykazoval znaky vzťahu uvedeného v § 7 ods. 1 O. s. p., lebo účastníci tohto vzťahu nemali rovnaké (rovnocenné) postavenie - v kompetencii Predsedníctva Slovenskej národnej rady bolo prijať uznesenie o odvolaní ústredného riaditeľa a tým v danom právnom vzťahu jednostranne určiť postavenie (práva a povinnosti) odvolávaného. Predmetný vzťah ale nemožno subsumovať ani pod ustanovenie § 7 ods. 2 O. s. p., lebo oprávnenie súdu prejednať a rozhodnúť túto vec nevyplýva zo žiadneho zákona. Následne, pri skúmaní aplikácie ustanovenia § 104 ods. 1 O. s. p. (pri neodstrániteľnom nedostatku podmienky konania spočívajúcej v nedostatku právomoci súdu) vyvodil, že toto ustanovenie vylučuje, aby súd zastavil konanie pre nedostatok právomoci a zároveň nerozhodol o postúpení veci inému orgánu z dôvodu, že nie je daná právomoc ani žiadneho iného orgánu na jej prejednanie a rozhodnutie. V uznesení o zastavení konania pre nedostatok právomoci je preto súd povinný vždy rozhodnúť, ktorému orgánu sa vec postupuje. Ak dospeje k záveru, že nie je daná jeho právomoc na konanie (§ 7 ods. 1 a 2 O. s. p.) a nie je daná ani právomoc iného orgánu na jej prejednanie a rozhodnutie, nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale vec musí prejednať sám, lebo inak by došlo k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) - obdobne porovnaj aj rozsudok najvyššieho súdu z 27. septembra 2001 sp. zn. 5Cdo/102/01, uverejnený v Zbierke pod č. 82/2002. V prejednávanom prípade dospel najvyšší súd k záveru, že daná vec nevykazuje znaky uvedené v § 7 ods.

1 a 2 O. s. p., konanie však nemožno zastaviť pre nedostatok právomoci, lebo vec nemožno postúpiť inému orgánu. Pokiaľ nemá dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti, musí dovolanie žalobcu prejednať.

42. Najvyšší súd sa aj v správnom konaní vedenom pod sp. zn. 7Sžo/6/2016, predmetom ktorého bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia - uznesenia výboru národnej rady zaoberal právomocou súdu. V uznesení z 30. novembra 2016 vyslovil názor, že národnú radu ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán Slovenskej republiky (a rovnako Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií) nemožno považovať za orgán verejnej správy a súčasne v konečnom dôsledku aj za správny orgán, ktorého legálna definícia je obsiahnutá v § 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je správnym orgánom štátny orgán, orgán územnej samosprávy orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, s tým záverom, že uznesenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií nemožno považovať za rozhodnutie vydané v správnom konaní podliehajúce prieskumnej právomoci správnych súdov podľa piatej časti O. s. p. Táto právomoc prislúcha podľa výslovnej úpravy článku 10 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. len ústavnému súdu. Z uvedeného vyplýva, že nie je daná právomoc všeobecných súdov a tým ani právomoc správnych súdov vecne preskúmať správnosť rozhodnutia uvedeného výboru. Ak teda uvedená právomoc prislúcha výlučne ústavnému súdu, nebol daný dôvod na to, aby krajský súd vec postúpil podľa § 104 ods. 1 O. s. p. všeobecnému súdu. Najvyšší súd zároveň poukázal na nález ústavného súdu zo 4. októbra 2007 sp. zn. IV. ÚS 125/07, podľa ktorého: „Z vnútornej väzby ustanovení čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v nadväznosti na ustanovenie čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., podľa ktorého dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru Ústavnému súdu Slovenskej republiky, možno vyvodiť, že orgánom, ktorý v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky poskytuje inú právnu ochranu dotknutému verejnému funkcionárovi, je Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v tomto prípade vystupuje aj v postavení súdu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. Ústavný súd Slovenskej republiky je v tomto prípade súdom, z ktorého právomoci súdu "nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd" (čl. 46 ods. 2 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky).“

43. Z práve uvedených rozhodnutí je zřejmé, že aj žalobca z prejednávanej veci mal k dispozícii účinné právne prostriedky, ktorými by sa bol mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia o jeho odvolaní z funkcie predsedu telekomunikačného úradu a to predovšetkým prostredníctvom ústavnej sťažnosti, ale (v zmysle vyššie uvedenej judikatúry) aj na súde. Možnosť ústavnej sťažnosti napokon žalobca aj využil, ale ústavný súd jeho sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z uznesenia ústavného súdu zo 14. októbra 2009 sp. zn. I. ÚS 288/2009 (okrem iného) vyplýva, že „Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu (ale aj iného orgánu verejnej moci) v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realita ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04)“. V ďalšej časti odôvodnenia rovnakého uznesenia ústavný súd vysvetlil význam základného práva občana zúčastňovať sa na správe vecí verejných (čl. 30 ods. 1 ústavy), v čom táto účasť spočíva a uviedol, že „právo zotrvať v štátnej (verejnej) funkcii, do ktorej sa navrhovateľ dostal voľbou v Národnej rade Slovenskej republiky síce v súlade a podľa ústavy, nie je však súčasťou základných práv upravených v čl. 10 ústavy (II. ÚS 796/00). V okolnostiach tentoraz dovolacím súdom posudzovanej veci to znamená, že uznesením zo 4. decembra 2008 nemohla národná rada porušiť základné právo sťažovateľa upravené v čl. 30 ods. 1 ústavy, pretože ústava právu na zotrvanie vo verejnej funkcii neposkytuje ochranu (ako jednému zo základných práv).

44. Z práve uvedeného je zřejmá odpoveď aj na otázku č. 3), že v právomoci všeobecných súdov síce nie je rušiť, meniť, či určovať neplatnosť rozhodnutí NR SR pri výkone jej kreačnej právomoci z dôvodu ich nezákonnosti, ale ak súd dospeje k záveru, že nie je daná jeho právomoc na konanie (§ 7 ods. 1 a 2 O. s. p.) a nie je daná ani právomoc iného orgánu na jej prejednanie a rozhodnutie, nemôže konanie pre

tento nedostatok zastaviť, ale vec musí prejednať sám, lebo inak by došlo k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae). Ak daná vec nevykazuje znaky uvedené v § 7 ods. 1 a 2 O. s. p., konanie ale nemožno zastaviť pre nedostatok právomoci, lebo vec nemožno postúpiť inému orgánu, ak nemá dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti, musí sa podanie prejednať a súd o ňom musí vecne rozhodnúť (čím ale treba rozumieť prejednanie žalobcom neuplatnenej požiadavky na vysporiadanie sa s rozhodnutím orgánu verejnej moci a nie požiadavky z prejednávanej veci na náhradu škody, ktorá je na „osude“ rozhodnutia, o ktorom je reč, závislou).

45. Otázka č. 4) sa v podstate prekrýva s predchádzajúcimi otázkami (viď bod 36. tohto rozhodnutia). So zreteľom na odpovede na ne, teda že národná rada neprekročila svoju právomoc, keď žalobcu odvolala z funkcie predsedu telekomunikačného úradu z dôvodov presahujúcich rámec dôvodov na odvolanie ustanovených len zákonom o elektronických komunikáciách, ako aj na to, že žalobca mal k dispozícii účinné právne prostriedky, ktorými sa mohol domôcť zrušenia alebo zmeny rozhodnutia o jeho odvolaní zo spomínanej funkcie, možno dospieť k jednoznačnému záveru, že aj v tejto konkrétnej veci bolo podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody aj zrušenie, prípadne zmena rozhodnutia, ktorým mala byť spôsobená škoda (tak, ako to vyžaduje platná právna úprava). V tomto smere sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, na závery ktorého v podrobnostiach aj poukazuje. Navyše sa javí vhodné zdôrazniť i to, že tu niet prečo usudzovať na prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zodpovednostného zákona.

46. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné (v tej časti, v ktorej šlo konštatovať prípustnosť dovolania) podľa § 448 C. s. p. zamietol.

47. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. a § 453 ods. 1 C. s. p. Žalovaná mala v dovolacom konaní plný úspech, preto jej proti neúspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania, pričom v takomto prípade súd rozhodujúcemu vo veci prislúcha rozhodnúť o nároku na náhradu (vrátane rozhodnutia o osobe z rozhodnutia oprávnenej, povinnej a aj o samotnom uložení povinnosti), kým rozhodnutie o výške náhrady (resp. aj o platobnom mieste) je vyhradené samostatnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 a § 263 ods. 1 C. s. p.).

48. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.